

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2884/2024
06.02.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Мирјане Андријашевић, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић, адвокат из ..., против тужене Основне школе „Бранко Радичевић“ из Равног Села, коју заступа Нестор Аврамов, адвокат из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 694/24 од 20.06.2024. године, у седници одржаној 06.02.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца и **ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ** пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 694/24 од 20.06.2024. године, тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Врбасу П1 890/23 од 07.02.2024. године, а одбија се захтев тужене за накнаду трошкова парничног поступка.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиоцу накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 36.913,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу П1 890/23 од 07.02.2024. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу на име мање исплаћених трошкова за долазак и одлазак са рада за градски превоз у Равном Селу, за период од 10.06.2019. године до 11.11.2020. године, исплати 22.350,00 динара са законском затезном каматом од 28.02.2023. године до исплате, као и обрачунату законску затезну камату на неисплаћени износ до дана вештачења 25.02.2023. године од 6.712,85 динара. Ставом трећим изреке, тужена је обавезана да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 163.988,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 694/24 од 20.06.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиоца а усвојена жалба тужене, па је преиначена првостепена пресуда, тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се тужена обавезе да му по основу накнаде трошкова за долазак и одлазак са рада (локални превоз у Равном Селу) исплати 22.350,00 динара са законском затезном каматом од 28.02.2023. године до исплате, као и 6.712,85 динара по основу обрачунате законске затезне камате до 25.02.2023. године, као и да му накнади трошкове поступка од 163.988,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженој накнади трошкове првостепеног поступка од 126.000,00 динара и трошкове жалбеног поступка од 37.088,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права, с тим што је предложио да се о ревизији одлучи као изузетно дозвољеној у смислу одредбе члана 404. ЗПП због потребе уједначавања судске праксе.

По оцени Врховног суда ревизија је дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11... 18/20 и 10/23 – други закон), због чега није било места оцени изузетне дозвољености ревизије у смислу члана 404. ЗПП.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, Врховни суд је утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку није учињена битна повреда парничног поступка из члан 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код тужене до 11.11.2020. године (када је остварио право на старосну пензију) на радном месту професора Пребивалиште тужиоца је у Равном Селу у ул. ... бр. ..., а седиште тужене је такође у Равном Селу у ул. Маршала Тита бр. 112, тако да укупна удаљеност од места становања до места рада је око 510 м. У утуженом периоду тужена није тужиоцу исплаћивала накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, за локални превоз у Равном Селу. Оценом налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке утврђена је висина трошкова превоза на основу податка о цени месечне претплатне карте превозника „Дунавпревоз“ Бачка Паланка.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду и члана 26. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, закључујући да тужилац има право на накнаду тражених трошкова у висини опредељеној према присутности тужиоца на послу, а у висини превозне карте у јавном саобраћају, а удаљеност од места становања тужиоца до седишта школе, оправдава реалну потребу за остваривање права на накнаду тих трошкова.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев тужиоца за накнаду трошкова за долазак на рад и повратак са рада

(локални превоз у Равном Селу), оцењујући да тужилац нема право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада на тој релацији, с обзиром да раздаљина од места пребивалишта тужиоца до седишта школе износи око 270 метара и иста не представља удаљеност која би оправдавала коришћење превоза ради доласка на посао и одласка са посла као и досуђивање накнаде по овом основу, с обзиром да тужилац на овој удаљености није ни имао потребу за превозом, коју удаљеност је могао да пређе пешке у трајању од 3 минута.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом указује да је другостепени суд погрешно применио материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05...113/2017), прописано је да запослени има право на накнаду трошкова у складу са општим актом и уговором о раду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превоза карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Према одредби члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика („Службени гласник Републике Србије“ број 21/2015) запослени има право на накнаду за долазак и одлазак са рада, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају (градски, приградски, међуградски), која мора бити исплаћена до петог у месецу за претходни месец, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Полазећи од садржине наведених одредби право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, припада свим запосленима код тужене, без обзира на чињеницу да ли запослени користе јавни или сопствени превоз, односно на посао долазе пешице, нити је исплата трошкова превоза условљена растојањем од места пребивалишта запослених до места рада. Трошкови се одређују према броју ефективних радних дана и цене превозне карте у јавном превозу, како је правилно закључио првостепени суд. Врховни суд налази да опредељење законодавца да се висина накнаде трошкова превоза призна запосленима у висини цене превозне карте у јавном саобраћају истовремено не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописан услов за остваривање права запосленог на трошкове превоза и да је законом то право ускраћено запосленима који превоз до радног места обезбеђују на други начин (својим возилом, такси возилом, пешице и слично).

Како тужена није обезбедила сопствени превоз тужиоцу за долазак и одлазак са рада у смислу Закона о раду, по оцени овог суда, није могла ни да јој ускрати законско право на накнаду укупних трошкова превоза од места становања тужиоца до места рада, имајући у виду раздаљину од 510 метара (колико према тврдњи тужиоца износи раздаљина од колског прелаза испред куће тужиоца до капије, односно главног улаза школе), односно 270 метара (према Google maps), што све оправдава досуђивање тражених трошкова превоза мање исплаћених стварних трошкова превоза. Из изнетих разлога, правилна је оцена првостепеног суда да тужили, на основу одредбе члана 118. став 1. Закона о раду и члана 26. став 1. Посебног колективног уговора за запослене у основним и средњим школама и домовима ученика, припада право на накнаду трошкова за долазак на

рад и повратак са рада у спорном периоду, у износима утврђеним из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке.

Правилна је одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу трећем изреке првостепене пресуде, јер је донета правилном применом одредбе чланова 153, 154. и 163. ЗПП.

Из наведених разлога, на основу члана 416. став 1.ЗПП, одлучено као у ставу првом изреке.

Тужилац је успео у поступку по ревизији, па му на основу чланова 153. став 1, 154. став 2. и 163. став 2. ЗПП, припадају опредељени трошкови ревизијског поступка према оствареном успеху у спору, који обухватају трошкове на име састава ревизије са увећањем на име ПДВ-а од 21.600,00 динара, према важећој Адвокатској тарифи, као и на име судских такси за ревизију 6.125,00 динара и одлуку по ревизији 9.188,00 динара, одмерено према Закону о судским таксама („Службени гласник РС“ број 28/24...95/18).

Из изнетих разлога, на основу члана 165. став 2.ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке.

**Председник већа – судија
Мирјана Андријашевић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић